

СРБИТЕ ПОГРОМ ГУБЕЊЕ

Поранешните водачи на ОВК, кои денес преоблечени во демократи и во политичари ја креираат иднината на својата територија, одново поттикнуваат процеси на тензии и на судири, со цел да се воведат контрола и на српските средини во протекторатот. Северниот дел на Косово одамна е надвор од контролата на Приштина. Обидите на косовските и на меѓународните служби да го стават регионот околу Митровица под власта на приштинската администрација досега беа неуспешни.

Агим Чеку, Бајрам Реџеџи и Рамуш Харадинај, по којзнае кој пат, повикуваат на скротување и на припитомување на северниот дел од Косово, и тоа по секоја цена. Лидерите на радикалното движење "Самоопределување", пак, имаат уште поостри вербални закани. Доколку на сè ова се додаде и новата форма на меѓународната мисија, тогаш не е тешко да се заклучи дека Косово го очекуваат немирни месеци. Дали сè ова ќе се рефлектира и на регионалното опкружување, пред сè, на Македонија, Црна Гора и на јужна Србија, рано е да се предвиди. Сега остануваат само предупредувањата и стравувањата од можен нов регионален конфликт, инспириран од албанските идеи за етничка хомогеност на нивните територии и желбата за создавање територијална целина на албанските земји од сите држави.

Кај албанскиот фактор дополнително се зголемува нервозата со губењето на позициите на Приштина кај меѓународната заедница и успешниот обид на Белград да ја добие наклонетоста на одредени западни структури.

Од друга страна, пак, непотврдените податоци, според кои, околу 5.000 српски разузнавачи веќе се распоредени во Грачаница, Чаглавица, Поморавје, Ѓњилане, Пеќ и Митровица, дополнително ги мобилизира парамилитарните албански структури во областа за почеток на нови воени дејства.

Повторно се појавуваат барикади на патиштата, се запираат автомобили, незаконски се легитимираат и се претресуваат возачите и патниците. Властите

Дали Обединетите нации направија вистинска работа со прифаќањето на планот на Бан Ки Мун за ЕУЛЕКС мисијата на Косово или создадоа основа за нова дестабилизација на поширокиот регион? Поделени мислења.

Додека Белград ги трие дланките заради двојниот успех, кој го постигна на Косово во последните месеци, прво со изгласувањето на Резолуцијата во ОН за судско преиспитување на независноста на својата покраина и сега со планот за европската мировна мисија, Приштина е во недоумица што ѝ се случува. Албанските структури во протекторатот се поделени.

Оние на власта мора да ја прифатат западната стратегија за почитување на Резолуцијата 1244, за која многумина мислеа дека е мртва, а другите се радикализираат и најавуваат екстремни мерки за враќање на планот на Ахтисари кој, пак, губи од значењето. По многу елементи состојбата потсетува на онаа од деведесеттите години на минатиот век, кога во рамките на процесот на

одземање на виталните права на косовските Албанци од страна на српскиот режим, радикалните албански структури решаваат поинаку да се справат со својата судбина и иднина. Сега постојат обиди за повторување на истите сценарија.

Повторно некој некому нешто му одзема, повторно се заговара територијална поделба, повторно се зборува за ентитети. Сè тоа повлекува формирање на нови одреди за војување, кои уште еднаш, по којзнае кој пат, ќе треба неког да го протераат, етнички да го исчистат од вековното огниште, семето да му го сотрат.

Има ли Балканот сила за уште еден погром? Има ли Западот образ за уште еден дебакл на овие простори? Му треба ли некому уште еден крвав циклус во измешаните етнички средини за да го дозавршат сè уште незавршеното распаѓање на поранешна Југославија? И кој ќе ја преземе одговорноста за сè тоа?

Народите не се подготвени уште еднаш да ја изиграат улогата на колатерална штета во западно-источните пресметки меѓу големите сили. Тоа јасно треба да им се каже на моќниците.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

СТРАВУВААТ ОД НОВ , А АЛБАНЦИТЕ ОД НА НЕЗАВИСНОСТА

се немоќни да го спречат овој парадржавен милитарен систем, а ниту, пак, западните воени и цивилни мисии нешто преземаат за да се воведат редот и поредокот на Косово.

Србите стравуваат од нов погром, сличен на оној од 17 март 2004 година. Но, евентуалното повторување на таа крвава епизода од албанско-српските односи на Косово, не би завршила само со еден нервозен конфликт, кој би траел само три дена. Идејата би била крајна разврска на она што таму и малку ги врзува Србите и Албанците.

НАРУШУВАЊЕ ИЛИ РАМНОТЕЖА НА ВОЕНИОТ БАЛАНС

Србија најави дека набрзо ќе биде покрената иницијатива за укинување на копнената и на воздушната зона на безбедност преку ревизија на Кумановскиот договор од 1999 година. Интересно е тоа што ваквата идеја на Белград наишла на разбирање од НАТО структурите, кои се подготвени да разговараат на таа тема. Десеттина години по

Србија остро ќе реагира на каков било обид на албанските сепаратисти од Косово за загрозување на стабилноста во копнената зона на безбедност. Постојат најави дека може да дојде до дестабилизација. Доколку терористичките групи упаднат на наша територија тие ќе најдат на жесток одговор од страна на припадниците на жандармеријата и на полицијата. Тоа треба да им биде јасно на сите кои помислуваат на такви сценарија.

Ивица Дачиќ, шеф на српската полиција

ТАДИЌ ГИ ИСПРЕВРТЕ РАБОТИТЕ НА КОСОВО

Пред една година никој не можеше ниту да замисли дека ќе успееме да го пронајдеме патот кој истовремено ќе нè води и кон европските интеграции и кон одбрана на Косово. Кога на изборите

реков дека нашата политика е и Косово и ЕУ, токму на тоа и мислев. Но, ние тогаш не можевме да излеземе во јавноста со сите мерки кои имавме намера да ги спроведеме, затоа што во политиката не можете сè однапред да откриете.

Денес, на крајот од 2008 година, успеавме да го реализираме замисленото. Тоа објективно е голем успех за Србија. Ние сакаме решение кое е компро-

мисно и прифатливо за двете страни. Не може едната страна, албанската, да добие сè, а другата страна, односно српската, да изгуби сè. Порано или подоцна мораме да седнеме и да разговараме со легитимните претставници на Албанците од Косово. Тоа мора да се случи, затоа што немаме со кој друг да го решиме проблемот.

Оние меѓународни фактори, кои постојано повторуваат дека независноста на Косово е завршена работа, многу добро знаат дека Албанците кога тогаш ќе мора да седнат со нас на заедничка маса и да пронајдат одржливо и компромисно решение за идниот статус на покраината.

Борис Тадиќ

војната меѓу Милошевиќ и Западот и потпишувањето на Договорот од Куманово, некои работи се видеоизменети, па оттука е пројавена и потреба да се укине тампон зоната меѓу тогашните непријатели, а денешни соработници.

Прифатениот план за реконфигурација на УНМИК, како и формирањето на косовските безбедносни сили создаваат една целосно изменета состојба на теренот од сигурносен аспект. Безбед-

Српската војска не поседува соодветна сила со која би одговорила во случај на нов погром над Србите во јужната покраина. Ние можеме само да се закануваме. Влегувањето на нашата армија на Косово не е реално, бидејќи покрај судирот со Албанците, треба да војнуваме и со КФОР, чии војници се распоредени на границата. Во овој случај можно е да се користат паравоени формации за да се заштитат нашите сонародници но, како што е познато, таквите паравоени структури од 1991 година ништо добро не му донесоа на српскиот народ. Затоа единственото решение за одбрана на Косово е дипломатскиот пат.

Нинослав Крстиќ, српски генерал во пензија

носните ризици на Косово се зголемуваат, особено сега кога српската дипломатија два пати веќе успеа да ја поттикне меѓународната заедница да донесе одлуки во нејзина полза. Обидот на западните земји токму сега да се формираат косовски сили значи уште една капка масло на огнот кој тлее. Иако може да станува збор само за политичка симболика и за гест на добра волја од страна на оние држави кои веќе ја признаа независноста на Косово, сепак тоа е увертира во нови тензии и напнатости.

Очигледно дека лицемерната политика на официјалните западни администрации, кои еднаш одат во прилог на Белград, а друг пат во прилог на Приштина, и сè така наизменично, создава слика на регион кој длабоко е влезен во процесот на неоколонијализам. Континуираното намалување на бројноста на балканските армии и степенот на нивната вооруженост, при што во исто

Заборавете ги шесте точки од планот. Тие нема да се применуваат на Косово, тие не се наша тема. Тема е спроведувањето на волјата на народот, изградбата и развојот на државата, примената на документите на Ахтисари. Шесте точки се мртви. Тоа се само лоши соништа на Белград. Меѓународните претставници со Белград можат да разговараат за проблемите внатре во Србија, но не и за Косово.

Интегритетот на Косово е неутуѓив. Секој српски војник и српската администрација го напуштија Косово, но сонот на Белград остана. Јас не можам да спречам тие да сонуваат, но тие соништа се мртви.

Хашим Тачи

време се создава нова армија на Косово, придонесува за нарушување на воениот баланс во целиот регион. Ваквиот проект може да изроди нови локални или регионални конфликти, кои утре или задутре, можат да излезат надвор од контролата.

Можеби бројката од 2.500 легално вооружени Косовари не претставува реална закана за регионалниот мир, бидејќи ним ќе им биде овозможено да се грижат само за внатрешната безбедност на протекторатот, но гледано долгорочно таа армија под контрола на Чеку, Тачи или Харадинај, секако ќе се развива надвор од западните проекти во облик кој може да претставува балкански карцином за предизвикување тензии.

Познато е дека косовските екстремни елементи не секогаш спроведуваат акции и влечеа оружје со знаење на нивните сојузници. Често нивни стратешки партнери беа и радикалните групи и индивидуи од арапскиот терористички свет. Сè ова го покренува прашањето дали во иднина Западот ќе може да го контролира вооружувањето и типот на оружјето, кое би го користе-

Преразгледаниот договор за испраќање на полицајци и правна мисија на Европската унија на Косово не ги задоволува одредбите од планот на Марти Ахтисари за надгледувана независност. Распоредувањето на мисијата ЕУЛЕКС, со 2.000 вработени, е важна работа, но таа ќе ја рефлектира постојната поделеност меѓу Србите - во северните делови и мнозинските етнички Албанци во другите делови на Косово. Сега разбираам зошто косовската Влада чувствува дека нејзиниот суверенитет е "фрлен" во сомневање.

Албер Роан, висок претставник на ОН за Косово

Косово најави дека наскоро ќе формира свои вооружени сили. Според планираното, би требало тие да бидат сконцентрирани на внатрешната безбедност. Нивниот формат би бил нешто меѓу војска и полиција. До крајот на го-

динава се очекува да биде имеван командант на косовските безбедносни сили, да се формира главен штаб на вооружените формации, а на почетокот на 2009 година да почне регрутацијата. Активниот состав треба да брои 2.500 припадници, додека резервниот 900 лица. Планирано е во единиците да се пријават и Срби, но во моментот тоа е рамно на научна фантастика.

ле косовските безбедносни сили. Овој факт целосно од колосек ја изместува проектната задача на Брисел и на Вашингтон.

Тие сега ги поставуваат само темелите на косовската војска, но утре или догодина реално нема да имаат контрола врз сè она што ќе го прават командантите на регуларните сили.

Нивна долгорочна цел ќе биде создавање војска, која ќе биде помоќна и посposобна завојување од српската, македонската или од црногорската, односно од сите оние од кои може да очекува загроеност.